

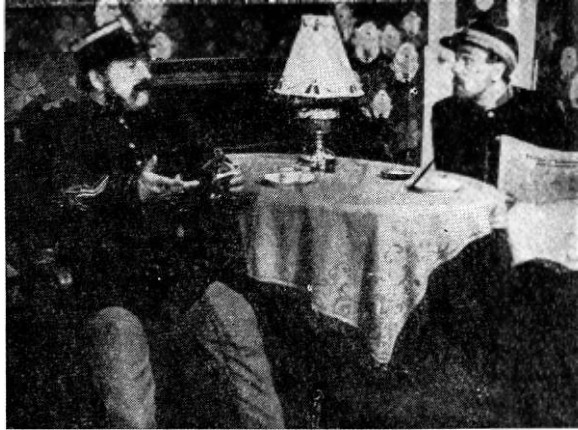
fără să încerce, pentru aștarea apetitelor vulgare, nici cele mai mici trucuri exterioare. Nu invenția regizorală, străină textului, a câștigat primul succes al acestei piese, ci însuși textul lui Caragiale. Dar tocmai asta — și numai asta — a fost o treabă grea...

Iar după carența de regie — care a lovit în teatrul lui Caragiale, în ultimii ani — tot treabă grea devenise și refacerea succesului comediei O noapte furtivoasă prin preriile virtuți ale textului ei, așa cum s-a întâmplat acum la Brașov, marcând cu o mare biruință începutul celei de a patra stagiuni de cînd Teatrul Dramatic a intrat sub conducerea lui Sică Alexandrescu.

Am avut impresia, în seara acestei premiere, atît de larg ovaționată de public — și care a fost completată cu actul Conu Leonida față cu reacțiunea, ambele comedii în scenografia foarte spirituală a lui Mihai Toșan — că Virginia Marcu (O Zița de o seducătoare autenticitate, frumoasă, plină de viață, romanțioasă pînă la ridicol, dar și foc de îndrăgostită) — Geta Grapă (o Ueta care își trăiește cu mare sinceritate drama ultimelor răbufniri lirice, subliniind paralel, cu discreție, și comicul situațiilor în care e prinsă) — Marcel Anghelescu (un Jușin Dumitrache, cu creierul perfect astușat, pe cît de dezlănțuit în tirania lui, pe atît de caraghios și de orb în „ambitlul” lui conjugal — și o Coana Efimița de un comic irezistibil, desfășurat într-un joc de amănunte, care fiecare în parte este o bijuterie de interpretare) — Mihăilă Brașoveanu (un Ipănescu de un umor inteligent, lansat fără nici un efort, simplu, firesc, comunicativ) — Paul Lavric (un Conu Leonida — de o importanță cu atît mai comică față de coana Efimița, cu cît o întrece în panica provocată de presupusele împuscături ale „revoluționarilor”) — Mircea Andreescu (cu tot patosul batjocorit de autor, în tipul lui Rică Venturiano) — Ștefan Dedu-Farca (un Spiridon tiranizat, dar și avînd în germen, de pe acum, atribute de „procopseală” în viață) — și Dan Dobre (un Chiriac care e un bun partener al Vetei, în marea lor scenă de reproșuri și împăcare) — au primit făclia din mîna pleiadei care m-a făcut să deschid ochii asupra adevăratului și neîntrecutului Caragiale.

La rîndul ei, această pleiadă a copilăriei și a tinereții mele a mers pe urmele marilor actori care au creat personajele sub ochii scrutători, inspirați și neiertători ai regizorului care a fost însuși autorul — și m-am convins, încă o dată, cu prilejul acestei premiere, că bagheta lui Caragiale nu s-a pierdut, că a fost preluată de Sică Alexandrescu.

Mircea Ștefănescu

Marcel Anghelescu (Jușin Dumitrache) și Mihăilă Brașoveanu (Ipănescu)

TEATRUL „ION CREANGĂ” COMOARA DIN INSULA PIRAȚILOR după R. L. Stevenson

Sîntem în plin secol XX, secol al celor mai îndrăznețe și spectaculoase călătorii în cosmos și, nu am greși cu nimic, dacă l-am numi secolul generoaselor aventuri ale cunoașterii. Firesc deci, ca tinerii să fie atrași de filmele și literatura de anticipație, dar nici povestirile cu pirați nu și-au pierdut încă farmecul. Audiența la public — a acestui gen — a fost verificată la deschiderea stagiunii 1970—71, stagiune care a fost inaugurată de colectivul teatrului „I. Creangă” cu Comoara din Insula piraților în adaptarea lui Marius Oniceanu, după cunoscutul roman al lui R. L. Stevenson. Regia spectacolului e semnată de N. Al. Toscani, scenografia de Elena Simirad Munteanu, muzica — Petre Firulescu.

De necontestat că atît Marius Oniceanu, care a mers pe linia păstrării elementelor esențiale ale romanului, cît și regizorul N. Al. Toscani, care a prezentat o formulă de spectacol modern, — prin înglobarea elementelor de muzică, dans și, prin dialogul deschis cu sala, — au muncit, și, reacția sălii ce

Scenă din spectacol

aplauda prompt la replicile eroilor, numai la cele convingătoare, o confirmă. Eroii coboară în sală, se consultă cu copiii, le cer ajutorul și chiar... soluții. Această permanentă relație cu publicul deține un rol cheie în spectacol, înviorând o acțiune cu inadmisibile lungimi. Spectacolul durează trei ore!!! Cu atât mai mult cu cât argumentul economiei de timp nu poate fi invocat, ne întrebăm: de ce tocmai elementele care înflăcărează fantezia — în special cadrul exotic — atât de necesar acestui gen de spectacole — lipsește? Cu atât mai mult, cu cât e cunoscut faptul, că dinamica secolului XX nu se poate împăca cu un descriptivism exagerat, ci, dimpotrivă, cere ritmuri noi. Cu o partitură mai bună și mai în ton au fost piratii Billy Bones (N. Spudercă) și Silver (foarte bine interpretat de Victor Radovici). Și pentru că am vorbit de eroii „răi” să vorbim și despre cei „buni”, deși fără a numi, pot afirma că atât cei răi cât și cei buni, vitregiți de text, nu prea au fost convingători. Mai în rol au fost actorii: Gh. Vrânceanu (Livesey), H. Benea (Trelewney) și Gh. Anghelută (Căpitanul Smollett) care s-au străduit să constituie nucleul celor buni. Trioul: Grigore Gonța (Jim Hawkins) mai puțin în rol ca altă dată, totuși s-a bucurat de simpatie în rîndul celor mici), primul copil (Alexandrina Halic) și al doilea copil (Gabriela Vlad) — constituie elementul catalizator al spectacolului.

Se impune a discuta — cu precădere — scenografia Elenei Simirad-Munteanu, cu atât mai mult cu cât nu o dată ea a dovedit că știe să creeze atmosferă (a se vedea scenografia la *Păcală*) prin decorurile sale. În acest spectacol la care a semnat și costumele, care

înviorează, de altfel, monotonia decorurilor, scenografa s-a mulțumit cu puțin și... e păcat. Acest gen de spectacol i-ar fi permis să-și valorifice imaginația și să ofere spectatorilor acea nuanță de mister și exotic atât de imperios necesară.

Nu credem că realizatorilor spectacolului le este necunoscut faptul că puterea de influențare a teatrului asupra tineretului, asupra unor sensibilități în formare e foarte mare și că vizualitatea e un element de primă importanță. Au uitat, se pare, că cei mici sînt și cei mai exigenți critici. Aplauzele la scenă deschisă, dar numai în momentele convingătoare au confirmat exigența acestora. Inexplicabil deci, cum a fost ignorată tocmai setea de cunoaștere, de acțiune a copilului, și, în acest sens, filmul și televiziunea reprezintă o concurență demnă de luat în seamă.

Tocmai de aceea le recomandăm realizatorilor o revenire asupra dramatizării — care prezintă importanță prin tematică — în sensul eliminării lungimilor, conturării personajelor din ambele tabere, a introducerii elementelor de mister și exotic, și îi asigurăm că aplauzele nu vor fi numai pentru cei ce dialoghează direct cu sala.

Irina Toma

